

КРИМСЬКА СВИТЛИЦЯ

НАЗУСТРІЧ ІІ КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КРИМУ
СПРАВЕДЛИВІ ВИМОГИ

Першою ластівкою у проведенні регіональних зборів, що передують Конгресові українців Криму, стало проведення 15 жовтня зборів громадян України Ленінського району.

З усіх куточків цього східного району Криму добирались люди до райцентру, щоб там, зібравшись у просторому залі райради, вперше обговорити нагальні проблеми українства. А їх, як виявилось, дуже багато. В першу чергу — криза влади. Адже колишній голова райвиконкому вже, як то кажуть, забув, коли востаннє відвідував свій кабінет, вирішуючи власні комерційні проблеми. В районі — занепад виробництва, розгул злочинності. По-друге, по-весь ігнорування керівництвом інтересів українців, які тут проживають. Немає не тільки української школи, а й навіть українських класів. Два години факультативного вивчення мало сприяють оволодінню рідною мовою. В районі відсутні атрибути державності на державних установах. Єдиний український прапор, який за вимогою місцевих українських організацій було піднято над райвиконкомом невдачливо, було знято і розшатовано.

В ухвалі зборів було висловлено протести громадян України Ленінського району проти надання російській мові статусу офіційної. В документі ставиться також вимога скасувати інститут президентства у Криму, розпустити Верховну Раду та надати Криму статус області.

У роботі зборів взяли участь голова адміністрації президента Криму В. Цигунюв (який фактично обіймає всю владу у районі), представники Українського Громадянського Конгресу Криму, УРП, Комуністичної партії Криму, Партії економічного відродження, інших громадських та політичних організацій району.

Учасників зборів привітали українськими піснями учні Ленінської середньої школи ім. М. Горького та український хор з с. Калнівки.

Сергій ПАВЛІВ.

ЩОБ МАЙОРИЛИ ПРАПОРІ!

Питання про державну символіку вже не один рік непокоїть серця борців за справне державотворення. Особливо актуальним є це питання для Криму, де місцева влада ніяк не хоче (і не збирається!) встановити над державними установами український прапор.

Кожен активіст робить свою справу як може, в межах своїх можливостей. Наприклад п. Мирослав Мисак з Ялти послідовно добивається підняття Державного прапора України над установами Південного берега Криму. У Ялті такий прапор вже майорить. Тепер, кажуть, замаяює прапор і над Алуштвою.

Пан Мисак свого часу надіслав дуже принципового листа голові Алуштинського міськвиконкому п. Колпадіну, в якому поставив питання рубя: або встановити прапор, або... Недавзі п. Мисак отримав відповідь: «Государственный флаг Украины на здании горисполкома в день празднества (в день третьої річниці незалежності держави! — прим. кор.) не был поднят по техническим причинам» лестница и подмости к флажку после 17-летней эксплуатации здания пришли в аварийное состояние. Управляющему делами горисполкома и вновь принятому на работу коменданту указано на необходимость своевременного выполнения ремонтных работ и соблюдение Закона Украины о Государственном флаге Украины».

І ось наразі 7 жовтня над будинком Алуштинського міського Ради замаяює синьожовтий прапор України!

Можливо, п. Мирослав Мисак знайде час зобразити за дотриманням Закону про державний прапор і в Сімферополі, якщо ніяка з організацій демократичного співдружжя не може взяти на себе цю місію!

Наш кор.

ПРИМИРЕННЯ ЧЕРЕЗ ПІВСТОЛІТТЯ

Зустріччю примирення назвав голова Чернігівського крайового Руху Володимир Ступак шанування ветеранів Другої світової війни. З нагоди 50-ліття визволення України від фашистських загарбників у кримському Руху підручником вчителів і бійцям Червоної армії, і воїнам Української повстанської армії. Ветерани привітали також голову Чернігівського Союзу українців Райса Решетняк «Рух-прес».

Микола СЕРКОВ,
член Спільної журналістики.

ДО ВСІХ ПРАВОСЛАВНИХ В УКРАЇНІ І ДІАСПОРІ

Браття і сестри!

З Божою милістю 5—6 червня 1990 року у древньому золотоговерхому Києві відбувся історичний Всеукраїнський Православний Собор, що проголосив відновлення самостійного церковного життя на українських землях і підніс відроджувану Українську Православну Церкву до рівня Патріархату. Першим патріархом Київським і всієї України обрано святишого Мстислава. Ця історична подія стала неперевершеним свідченням віковичного прагнення українського народу до духовного і національного визволення, що отримало канонічне завершення на Святому Соборі. Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Тараса Шевченка вважає, що п'ять річниця Всеукраїнського Православного Собору і проголошення власного патріархату має бути гідно відзначено всіма православними в молодій Українській самостійній державі.

Закликаємо всі релігійні організації України і діаспори, громадські, політичні, просвітні організації активно долучитися до відзначення ювілею.

Від імені правління товариства голова товариства, Народний депутат України П. МОВЧАН.

СПІЛЬНА ЗАЯВА

КРИМСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ ТА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО КОНГРЕСУ КРИМУ

Усвідомлюючи те, що створення Українського Громадянського Конгресу Криму 28 листопада 1993 року як єдиної української політичної партії із загальнокримським статусом було вимушеним кроком, викликаним дискримінаційним по відношенню до українських організацій «Законом про вибори Верховної Ради Криму», з огляду на те, що УГКК створена і базує свою діяльність на споріднених з Українським республіканською партією ідеологічних, програмових та організаційних засадах, пам'ятаючи те, що ініціатором її створення, стояла біля її джерел і надавала всебічну підтримку Кримська організація УРП, визначаючи її обставини, що, крім існування двох окремих організаційних мереж, дозволяється одночасно членство в УРП і в УГКК, що не суперечить статутним та програмовим документам кожної з цих організацій, вважаючи на гостру необхідність тісної взаємодії організацій для вирішення складних завдань, що ставлять перед ними кримські умови,

РАДИ КРИМСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УРП І УГКК

УХВАЛИЛИ:

Підтримати ініціативу керівництва КО УРП і УГКК про проведення спільних засідань Рад і Секретаріатів обох організацій, координацію дій, проведення спільних політичних та громадських заходів. Додати всі проведені спільні заходи серед членів наших партій.

Здійснювати взаємне інформування та узгодження дій обох Рад. У політичних заходах спільно використовувати організаційні мережі КО УРП та УГКК.

Заохочувати членів партій до одночасного членства в обох партіях. Практикувати проведення спільних зборів районних (міських) організацій та осередків.

Обговорено і прийнято на засіданнях Рад КО УРП і УГКК 7.10.1994 р.

ВШАНУВАННЯ ВЕТЕРАНІВ УПА

Комітет громадських організацій «Крим з Україною» і Кримське товариство політ'язнів та репресованих в свято Покрови Святої Богородиці і в День Української Повстанської Армії — 14 жовтня — вшанували у Сімферополі зустріч ветеранів УПА, що мешкають у Криму.

Символі ветерани раділи зустрічі один з одним, згадували давні мимолітні події, могоді літа, ліди буремні роки визвольної боротьби, страшу реальність більшовицьких таборів.

Велике задоволення висловили воїки УПА від того, що справа їхнього життя не пропала марно: ми маємо-таки незалежну Україну, про яку український народ мріяв віками. І сьогодні, як і в минулому, вони прагнуть докласти зусиль для зміцнення і розбудови нашої Української Держави.

На вшануванні ветеранів був створений кримський осередок Всеукраїнського братства УПА (голова Володимир Чермошнев).

Р. НОВОСАД.

ВИСОКОГО НЕБА ВАМ, ПІЛОТИ!

18 жовтня виповнилася перша річниця авіації Військово-Морських Сил України. З цієї нагоди у Сакському військово-морському гарнізоні відбулося свято.

Незважаючи на холодну погоду, пронизливий вітер, свято вдалося на славу. О 10-ї ранку на центральній площі селища відбулося урочисте шуквання військового пілота, до якого з вітальним словом звернувся командувач авіацією ВМС України генерал-майор М. Воловін. Він побажав офіцерам, прапорщикам, матросам, ветеранам збройних сил міцного здоров'я, нових успіхів у ратному труді.

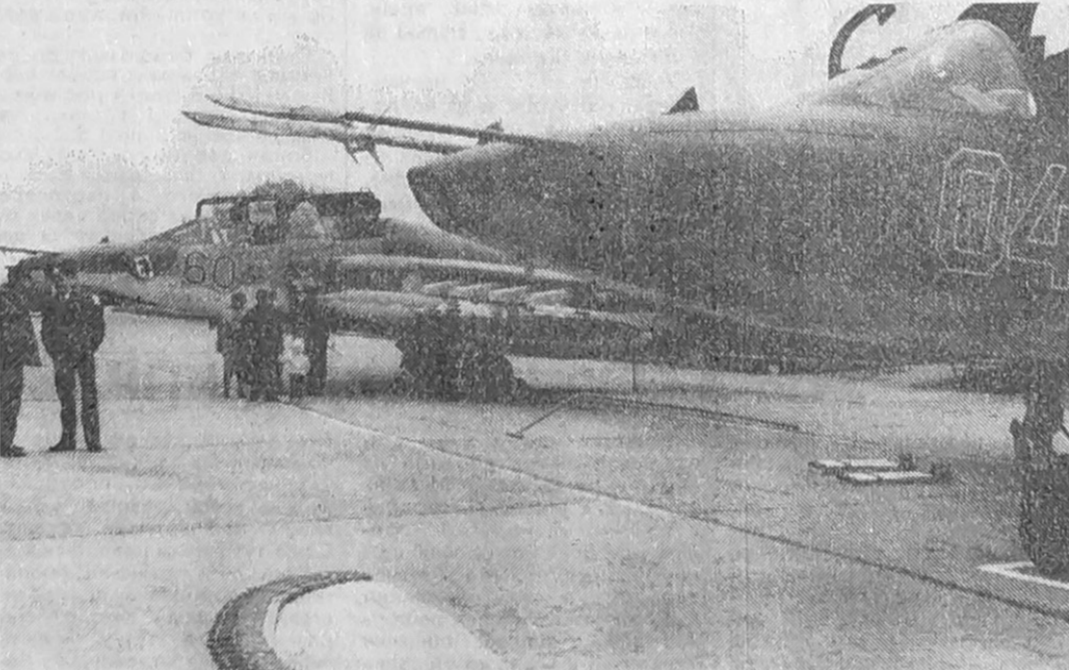
Голова Всеукраїнської «Просвіти», головний редактор газети «Кримська світлиця» письменник О. Кулик передав славним українським соколам тепле вітання від української громади Криму і вручив вітальний адрес.

Звучить мелодія Державного Гімну України, під звуки військового маршу позу трибуну проходили урочисто льотчики. Потім відбувся чудовий концерт, який приготували для своїх батьків учасники художньої самодіяльності середньої школи № 5 м. Сакі (директор К. Лазурко).

Гості свята познайомилися з сучасною бойовою технікою, літаками, вертольотами.

На знімках: бойових пілотів вітає командуванню авіацією генерал-майор М. Воловін; через кілька секунд потужний СУ-25, керований капітаном Олександром Цвельх, зрине в небо для охорони повітряного простору України; винищувач і штурмовик «відпочивають».

Текст і фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

ПРАВДА ПРО ВОДУ

Навіть старожили не пам'ятають, щоб у цю пору водомища Криму були майже порожні. В домищах, на роботі, в магазинах, в електричних мавах про одне: коли буде вода? Про неї говориться на нарадах різних рівнів, в газетах, по радіо і телебаченню.

А води — все менше. Ті, що живуть у висотних будинках, носять її відрами з дворових колонок. В Алушті, як свідчать дані Кримводгосу, запасів води на кілька днів. Такі ж загрозливі становища в Ялті. На голодомому водному пайку Сімферополь і Севастополь.

Після зими запаси води в кримських водомищах були значно менші, ніж звичайно. Якщо до кінця березня 1993 року її було 248 млн. кубометрів, то в березні нинішнього року — 128 млн. Це повинно було викликати тривогу у тих, в чіх руках водомища, — у

Сімферополь і Севастополь.

Коли починається збирання врожаю на хлібних полях, городах, в садах, забір води для зрошення різко зменшується. Північно-Кримський канал до кінця жовтня вщерть заповнений дніпровською водою. Качайте у водомища, записайтеся хоч на два роки.

Для цього, — каже головний інженер Кримводгосу Б. Прохоренко, — треба прокласти поряд ще один водовід у Міжгірні водомищі, наростити греблю. Варто побудувати водовід від каналу і до Сімферопольського водомища.

Кримським меліораторам це під силу зробити. До того ж вони не завантажені. Але ніхто не замовляв.

Восени 1963 року Дніпро побратався з Кримом. Нині, крім зрошення понад 400 тисяч гектарів колгосп-

них і радгоспних земель, дніпровська вода подається в Сімферополь, Севастополь, Феодосію, Керч. Але її не вистачає.

А як бути південнобережним містам — Алушті і Ялті? На це відповіді нема. Ніби поніміп керівники республіканського комітету комунального господарства і Кримводгосу і тільки розводять руками, показуючи на небо. У всьому, мова йшла, вина посуха.

Так, погодка завадала клопоту. Однак «голоду на воду» можна уникнути. Керуючий «Кримводбуду» (а нині орендним підприємством) Б. Котеленко каже:

«В Криму досить меліоративної техніки, є кваліфіковані кадри механізаторів з великим досвідом — будівництва гідротехнічних споруд. Раді міністрів Криму про це відомо.

Потрібні капіталовкладення — і дніпровська вода приде

навіть на південний берег.

Такої ж думки і керівник найбільшого колективного меліораторів, який збудував Північно-Кримський канал і всю зрошувальну систему, В. Видашенко:

«Проект забезпечення Криму водою розроблений кілька років тому. Потрібні кошти для будівництва водомища, водоводів, очисних споруд. А нашому колективу досвід не позичати. Адже стільки було зроблено, щоб дніпровська вода дійшла аж до Керчі. А зараз асигнування на будівництво об'єктів водопостачання скорочується.

Ось така правда про «гопод на воду». Продовольчу кризу кримчани уже відчули — підтягли пояси. Водна криза ще страшніша.

Видається у Сімферополі

№ 42 (93) Субота, 22 жовтня 1994 р.

Ціна договірна

КОЛОНОКА РЕДАКТОРА

ПРИМХИ ПОЛІТИКІВ І РЕАЛІЇ ЖИТТЯ

Засмагла під лагідним кримським сонцем урядова команда Євгена Сабурова, завершивши своє безпідне до точки економічних перетворень перебування в автономній республіці, повертається до Москви. Прибувши на сонячний півострів для підтримки новоспеченого, тоді ще проросійськи налаштованого президента, сабурівці наштовхнулися на небачений опір місцевої олігархії і зазнали краху.

Взагалі, вважається не дуже пристойним кидати каміння у спину тим, хто вже пішов, хоча кримська пресою, виконуючи вказівки своїх господарів, продовжує на всі лади лягати сабурівцям, звалюючи на них усі гріхи.

Днями Верховна Рада Криму затвердила новий кримський уряд. До цього, виявляється, ми жили без уряду. Який жах!

Тепер ми маємо свого прем'єра — симпатичного українця, вінничанина, відомого господарника Анатолія Франчука, маємо аж п'ять віце-прем'єрів, маємо своїх міністрів... Верховна Рада Криму та її голова Сергій Циков, здається, втомилася існувати без уряду, і ще зрозуміло, адже самими дебатами у стінах «парламенту» нічого з мертвої точки не зрушиш, тось повинні займатися і економікою, врешті, як це і годиться в нашій дійсності, тось має бути й «козлом відпущення». Чи не через це затвердження уряду відбулось у такому кавалерійському алорі, що багато мешканців сонячного півострова схопилися за голову: оце так дають! Наче не уряд затверджують, а начальників жєніть! Оце молодці, взяли проголошену список, і все, уряд готовий. Працюйте, шановні добродії, носьте на здоров'я свій портфель.

Сталося те, що й мало статися. До цього у кримській пресі настрійливо мусувалася думка про те, що усі наші біди і негаразди — через відсутність компетентного, патріотично налаштованого уряду. Інші області в Україні живуть без урядів. І нічого. Продукти харчування там дешевші, а ми маємо міністрів, тільки у нас все дорожче. От який парадокс винуватиме на Херсонщині, на святковій 200-літній Чаплинки. На власній оці перевірившись, що там люди по справжньому господарюють, а не митинкують, не товчуться днями під стінами парламенту. І м'ясо, і сало, і хліб, і олія, і цукор — все там дешевше.

Права, в Криму дешевше горілка, але це свідчить про те, що якраз у Криму відбувається «масовоє спавнення населення». Кому це вигідно, масонам!

А ще перевірю увагу канал, так саме отой Північно-Кримський. Він був наповнений ущєрщ дніпровською водою, аж гудів — могутні потоки води плинули в Крим, де, ми знаємо, особлива скрута з водою, де гудє холєра і нічим відкачати спрагу. А ще я побачив те, що ця дніпровська вода кудя шєдуро використуєтєся для поливу лющєри у Первомайському, Красноперекоському районах... У містах Криму люди днями сидять без води, а там поливають! Ось так ми у Криму і господарюємо. Є дуже влучне російське прислів'я: «Нечего пенять на зеркало, коли роза крива».

Так що ж за уряд прийшов до влади в Криму? Більшість дійових осіб відома, це вчорашні наші керівники. На 90 відсотків — вихованці КПРС і ленінського комсомолу. Прем'єр міністр п. Анатоль Франчук підкреслює у своєму виступі, що його міністри — то перш за все фахівці, а не політики. Добре, коли б це було так. Але, на думку деяких оглядачів, склад нового кримського уряду свідчить про те, що до влади прийшло особливе лоббі, кориння якого ще матимемо змогу дослідити.

В новому кримському уряді чимало міністрів, прізвища яких закінчуються на «О». Однак, чи означає це те, що перед нами — свідомі українці, які твердо стоять на державотворчих засадах, які обстоюватимуть інтереси і українців Криму? Врядові, промислові, селянські організації кожного кримського міністра (декто вважає це професіоналізмом, тобто прекрасною рисою ділової особи), інертність у справі відродження духовності українців, тривале перебування в затінку, тобто на відстані від активних подій громадсько-політичного життя у Криму, можна цілком підставо вважати, що українство Криму мало може сподіватися на увагу, розуміння і, найголовніше, ПІДТРИМКУ з боку уряду Франчука. Адже, скажімо, п. Солодченко, який раніше працював заступником міністра освіти, ставши тепер міністром, навряд чи кинеться відкривати українські школи, хоча проблема української школи в Криму йому добре відома. Ой, як хотілося б помилитися...

Отже, нам доведеться розраховувати перш за все на власні сили. І тут нам потрібна консолідація українців, а не розбрат, недовіра, звинувачення і т. д. і т. п., до чого зараз прагнуть деякі «активісти» з нашого табору...

Але вернімося до наших «баранів». Пан Шевіов не випадково «кловав» п. Сабурова: потрібно було розсітити шлях до влади тій партії, на чолі якої стояв сам п. Шевіов, тобто ПЕВКУ (Партія економічного відродження Криму). Як відомо, саме ця партія на президентських виборах у Криму віддала свої симпатії п. Багрову.

В політиці ніщо просто так не робиться, за все треба платити. В одній з телепередач колишній претендент на президентську папуху підтримує Б. Верхошишиня признаєся, що і зараз підтримує добрі стосунки з п. Багровим, навіть інколи консультується з колишнім спікером кримського парламенту. З приводу чого консультується? Те, що кримський уряд — «уряд Багрова» (виступ належить теж колишньому претендентові на президентську папуху п. Шувайникову), безперечно. Майже усі нові міністри вже побували на владному олімпі. Хоча й не існує зараз так званої номенклатури, але існує зваложена колода кадрів, якою продовжують користуватися, тасуючи її час від часу з приводу тієї чи іншої кримської погоди. Політику виробляють на кухні, а вже проголошують її з трибуни! То ж чі інтереси репрезентуватиме і кого захищатиме новий уряд Криму!

Якщо звернутися до праць класиків марксизму-ленінізму, то виявиться, що в основі будь-якого політичного інтересу, будь-якої влади лежить прагнення розпорядитися властивістю. Боротьба за власність не вщєхла в 1917-му році. Можливо, відтоді вона, ця боротьба, ще більше розгорялася, набувала кривавих форм, коли мільйони людей зникали в крематоріях репресії і війни. Існує ця боротьба й сьогодні. Шодо Криму, то безперечно є те, що криза влади в Криму — не просто результат вмітних виринутих деяких місцевих горе-політиків (ім раджу прочитати відомий твір геніального Гоґоля «Повість про те, як посварилися Іван Іванович з Іваном Никифоровичем», якщо вони не встигли зробити це ще в школі).

В основі кримської владної кризи — боротьба за власність. Місцева олігархія злягалася, що московська братія відбере в неї право на власність санаторіями, будинками відпочинку, павільйонами, промисловими підприємствами тощо. Про приватизацію бачив правліх кобинатів чи іосівів «Союздруку» тут не йдеться, дрібно, дрібно...

З усуненням сабурівської команди, безперечно, ініціатива перейшла до рук місцевих. Привітаючись інтересам народу (знаюча тактика!), тепер вже місцеві збираються навести порядок. Я не проти того, щоб кримська економіка розвивалася вільно, розкуто. Можливо, тоді до Криму прийдуть різні делегації для вивчення досвіду господарювання, а не емісарі для підірвання політичних пристрастей, сіяння міжнаціональної ворожнєчи. Головне, щоб люди, просте населення Криму жили задоволено, а не «вчлчили жалюєє существование».

Олександр КУЛИК.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПРИМИРЕННЯ — ВЕЛІННЯ ЧАСУ

Найсвятішим, справді «зі сповзання на очак», як в радянську епоху, так і сьогодні, вважають свято Перемоги.

Як вчитель історії за фахом і директор школи за посадою, гадаю, що теж зробила певний внесок у патріотичне виховання підстаючого покоління. Безпосередньо на уроках, а також за допомогою програмних матеріалів, при зустрічах з учасниками війни, під час створення музеїв бойової слави у школах.

Ветерани Великої Вітчизняної війни завжди були найдорожчими гостями в школах, якими я керувала. Схилилися перед ними і їхнім ратним подвигам.

Сподіваюся, що мої колеги учні в дні святкування 50-річчя визволення України з радянської окупації станимуться до того, що врятував людство від коринчевої чуми, згадають свій шкільний пошук, урочисті лінійки і вчорні, далекі і близькі екскурсії по містах-героях і партизанських стежках.

Зі щемом у серці слухаю лірично-патріотичну радіопередачу «Не старіють душою ветерани». Віддаючи належне ветеранам старшого покоління, величчю їхнього подвигу, я ніяк не можу погодитися з виступом одного з керівників ради ветеранів війни, що прозвучав по радіо 25 вересня. Тому і взялася за перо.

Із зверненням до Президента і Голови Верховної Ради України виступила не інша як колишній полпрук: він ухвалив мати вимагати вносити зміни в Закон, що визнає учасниками війни воїнів Української повстанської армії, в противному разі, мовалять, кримські ветерани відмовляються носити почесний знак визволителя України і не будуть його одержувати. Всі вимоги викладались в словах, сповнених жовчю і лютою злобою на адресу тих, хто в оренні сорочок проливав кров за незалежну Україну.

Хочу нагадати цьому добродію, що в цивілізованому світі той, хто борюється за незалежність свого народу проти імперських поневолювачів, є національним героєм: Джузеппе Гарибальді в Італії, Ланс Кошут і Шандор Петєфі в Угорщині, Тадеуш Костюшко і Яцек Дембровський в Польщі. І тільки в Україні, з подати росіян, нема національних героїв, а є тільки бандити. Бандерівців він вважає злочинцями. Але дозвольте вас запитати: на чий теренах вони чинили злочин? Може, в Тверській, Нижегородській чи Рязанській областях?

В тому й річ, що воїни УПА воювали з окупантами на своїй рідній землі. Як могли по-ношому українці Галичини і Волині сприйняти прихід Радянської Армії? Адже саме з допомогою червоноармійців тогочасна держава здійснювала евакуації над народом. В першодвоєні роки, в перші місяці встановлення Радянської влади в західних областях України (згідно з пактом Рібентропа—Молотова), почалося насильство, вивіз товарними вагонами людей до Сибіру.

Мій покойний батько, росіянин за походженням, був дучи в авангарді будівничих соціалізму на Житомирщині, все життя вважав, що приніс благо українцям. Ми, його діти, подіяли життєву позицію свого батька і пішлися ним. І все ж таки при відвіданні рідної бабусі (по матері) ми відчули себе ніяково, бо бачили її більшу схильність і любов до синівських дітей, ніж до нас, дітей єдиної бабусиної дочки. І тільки тепер я збагнула, в чім справа. Якщо персонально не мій батько, то так, як він, проводячи експропріацію, позбавили бабусю власної землі, худоби, ділянки лісу, що достався їй у спадщину.

Привнесений зловоні співнісний лад (хоча він добре знав лєнінську тезу про те,

що революції не експортують) місцевими жителями не сприймався. І не тільки в Західній Україні. Ви його насаджували скрізь: де силою, а де підкупом, довели свій власний народ до жабрацтва. Настрий ганачан в роки хрущовської відлиги під час дискусій серед студентів-істориків висловили мій однокласник: «Навіщо нам ваші колгоспи? Мій воїно з Канади як принісе пошук, то батько за три роки того не заробить в колгоспі, а якщо і заробить, то де в СРСР такий товар купити?» При всьому тому, згодна з вами, що більше гірко згадувати, як від куль воїни УПА загинули доблесний генерал М. Ватулін. Але ж і війська НКВС і НКДБ не залишилися в боргу: без суду і слідства розстрілювали або ж виселяли людей цілими селами за те, що підтримували бандерівців. Лише одиниці повернулися з радянських концтаборів. При зупиненні дії Закону воїни, а головне — їхні діти та нащадки і далі будуть носити тавро бандитів і зрадників. Я впевнена, що саме такі «єдиного переконання» люди, як ви, в повоєнні роки здійснювали депортації цілих народів.

Отже вона, наша історія. Якщо бути принципово правдивим, то давайте до кінця. Бо те, що іншим ви інкримінуєте як злочин, для себе вважаєте патріотизмом.

Гадаю, що українцями можна навести за приклад Іспанію, де в 1936 р. почалася громадянська війна, що поділила народ на два ворожі табори. Але в ніх вистачило розуму, мужності і порядності простити одне одному і примиритися.

50 років минуло з того часу, як від нас пішла страшна війна. Народилися нові покоління, не закомісковані на тому, що ви намагались причепити, а саме патологічну ненависть до українців західного регіону.

На протязі вам хочу навести ще один приклад зі свого життя. Голодний 1946 рік. Полісся завжди було краєм, забутиим Богом і людьми. А тут ще й засуха. Виснажені, вичерпані, тяжко працюючи і недоїдаючи, люди поїли ринили в західні області України, одержали там підтримку.

Виходячи з нашої логіки, той, хто думає не так, як ви, — петлюривець, бандерівець, а отже, — бандит. Доводжу до васшого відомо: Полісся — партизанський край. На мій малій батьківщині всі роки війни діяло партизанське з'єднання під командуванням Забурова. Житомирщина в честь двадцятипятиріччя Перемоги була нагороджена орденом Леніна включно за участь у боротьбі проти фашизму. Мій старший брат, Чекалін Микола Іванович, можливо, воював разом з вами, він загинув в бою за Варшаву влітку 1944-го, у 20 літ.

Шановний ветеране Великої Вітчизняної війни! Якщо і досі ви вважаєте себе праведником, а УПА — бандитським угрупованням, то відмовтеся не тільки від почесного пам'ятного знаку визволителя України, а й від півго, що їх надає наша держава всім учасникам війни, в тому числі і афганської. А то відхитіть його неперордію. На підтвердження моєї думки ось вам позиція пенсіонерів міста «російської слави» Севастополя. Постійно пишуть на адресу Української держави, а виділені ними кошти на проведення 50-річчя визволення міста беруть і чекають ще більшій допомогі. Не ладнається у нас, колишніх радянських людей, з мораллю, совістю і пам'яттю...

Пам'ятаємо злочини УПА виступили і простити їх не можемо, а щодо своїх злочинів в Угорщині 1956 року, в Чехословаччині 1968 року, в Афганістані, де майже десять років з нашої війни лилася кров, — ми такі прозорі, як покаяння.

Валентина ЧЕКАЛІНА, м. Сімферополь.

На Покрову, що завжди була покровительницею воїнів, відбулися урочисті проводи в запас кращій військовослужбовців Сімферопольської бригади національної гвардії України, котрі відслужили свій термін і своєю сумлінною працею заслугою право зайнятися першим.

Гвардійці Михайло Лонюк, Олег Бобак та Володимир Литовченко отримали від товариства «Просвіта» подарунки.

Востанє, для звільнення в запас, заучити команду «Струнок!» Пліч-о-пліч продовжують воїни урочистим маршем.

Тепер Віктор Воронін повертається на асфальтовий завод ПМД-2, що в Дніпропетровську — буде працювати водієм. Олексій Васильєв із селища Сєдове і Сергій Здробилюк з села Михайло-Заводського, що в Дніпропетровщині, працюватимуть трактористами.

Тож хай щастить їм у мирній праці!

На знімку зліва направо: гвардійці Олег Бобак, Сергій Здробилюк, Михайло Лонюк, Олексій Васильєв та Сергій Остаський.

Фото Миколи ЛІСОВОГО.

БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ЕТНОЦИД В УКРАЇНІ

СКОРБОТНІ ЖИВІ 1933-го

Видавництво «Льбидь» 1993 року випустило дослідження Роберта Конквиста «Живі скорботи». Радянська колективізація і голодомор. Видана 1986 року Оксфордським університетом, ця книга добре відома на Заході.

Тепер писати і зарплата намного менше, а в рубль, як це люблять робити деякі російськомовні видання, підкреслюючи тим самим свою неговору до українського народу, підміняють їх від нішніх негрардів. Спробуйте, наприклад, завести в будь-який через розмову про 1933 рік. На вас послителася, і ви з мумета: «Чем говорити о каком-то голодоморі в 1933-м, поверніться бі лицю к настоящему: нищими нас Украина сделала, зарплату и пенсию выдает «фантимами», на которые не проживешь. В России же полноценный рубль, твм пенсия и зарплата намного больше и в рубль. Вот тогда к нам россияне оттуда приезжали, так они же все в сравнении с нами — миллионеры. Вот о чем надо говорить, а не о каком-то голодоморе в 1933-м!»

Певно, що це справді так: рублі — в Росії, карбованці — в Україні. Але ж не Україна винна, що з неї деруть за російські енергоносії, що її обурюють, обиди при розподілі «общесоюзного» власності. Все «общесоюзное» залишилось собі росіяни. Тому там трохи легше, але до повного щастя дуже далеко. Моя мама живе в Росії, одержує пенсію — 30 тисяч, сестра — 30. А хлібина в селі в Сімферополі коштувала 1500 рублів, у Магдані — 2500. Тобто, якщо перехранувати в карбованці, то буде відповідно 30 і 50 тисяч нашими.

Книга Роберта Конквиста «Живі скорботи» дає перекопаним відповіді таким крикам: «Автор поспівно розкривав, як більшовики готували розправу над селянством, бо це впливало з їхньої теорії. Ленін у книзі «Дві тактики соціал-демократів в демократичній революції» (1905) наполягав на стадії «революційно-демократичної диктатури пролетаріату і селянства», однак це було тимчасовим, навіть не прихованим тактичним ходом: дали Ленін твердити, що коли його коаліція візьме владу, «тоді смішно буде і говорити про «єдність волі» пролетаріату і селянства, про демократичну диктатуру і т.д. Тоді ми подумали безпосередньо про соціалістичну диктатуру пролетаріату».

Відомо, що цей декрет був оголошений 8 листопада 1917 р., одразу після приходу більшовиків до влади. Його було прийнято на вимогу єсєрів, які виходили до складу першого Всеросійського з'їзду, Сам Ленін у промові на нараді комітету бідноти 8 листопада 1918 р. казав: «Ми, більшовики, були противниками (цього) закону... Але всі-таки ми його підписували, бо ми не хотіли йти проти волі більшості селянства...»

Створення більшовиків до селянства знайшло своє вираження під час виборів депутатів до Рад у 1918 р.: один робітник від 25 тис. і один селянин від 125 тис. виборців, тобто співвідношення було 1:5.

Воно і зрозуміло. Напередодні революції селян у Росії було 49,4 м. в селі — всього 4 партосередки. Тобто комуністична ідея серед селян була зовсім не популярна. Не випадково ці дані за радянських часів старанно приховувалися.

Одразу після захоплення влади більшовики почали грабувати селян, особливо в Україні. 16—18 грудня 1917 р. у Києві відбувся з'їзд Рад, на якому більшовики одержали тільки 11 відсотків голосів. Тоді їхні делегати переїхали до Харкова, щоїно зайнятого російською армією, і скаржили там свій з'їзд Рад 25 грудня 1917 р. харківський з'їзд проголосив створення радянського уряду в Україні. А 12 лютого 1918 р. цей маріонетковий уряд з допомогою російських багнетів увійшов до Києва. Почалася перша окупація України більшовиками з їхнім «продовольчим» загрозом. Виконуючи «казавку» Леніна про відправку на північ «хліба, хліба», ці загони рекуїзували в українських селян зерно. За документами, як пише автор, тільки з Херсонської губернії між 18 лютого і 9 березня 1918 р. вони вивезли до Росії 1090 залізничних вагонів із зерном.

Те ж саме було і під час другої більшовицької окупації України (з 3 лютого 1919 р.), що привнесло більш як до 300 селянських повстань у 1919 році.

Страшний голод 1921 року не організовувався свідомо, з метою фізичного винищення селянства. Але він був наслідком більшовицької політики щодо селян: їхні багаті хліба, ці загони рекуїзували в українських селян зерно. За документами, як пише автор, тільки з Херсонської губернії між 18 лютого і 9 березня 1918 р. вони вивезли до Росії 1090 залізничних вагонів із зерном.

Тепер наше прагнення до незалежності, розвитку своєї культури, мови великодержавники розцінюють як націоналізм. До речі, Р. Конквист у своїй книзі торкається і цього питання, бо його тісно пов'язане з політичною партію відносно селянства.

Якщо в Україні було 20—25 млн. сільського населення, то загинуло від голоду в 1933 р. більше 5 млн., тобто кожний четвертий. А це ж були голодуючі у величчю та величчю містах. Р. Конквист робить такі підрахунки: якщо ми припустимо, що не менше 2,5 млн. українців у 1930-х роках зареєструвалися як росіяни, то виходить близько 6,5 млн. загубили. Якщо відняти від цієї кількості десь 0,5 млн. українців — жертв розкуркулення 1929—1932 рр., то залишиться 6 млн. померлих від голоду, з них 5 млн. в Україні та 1 млн. на Північному Кавказі. Щодо неукраїнців, то кількість померлих серед них може становити не більше 1 млн. Таким чином, загальне число померлих від голоду може дорівнювати приблизно 7 млн., близько 3 млн. з яких були діти. Але це досить скромні підрахунки.

Отже, трагічні сторінки 33-го ще потрібно досліджувати і досліджувати.

Григорій КОТНИЦЬКИЙ.

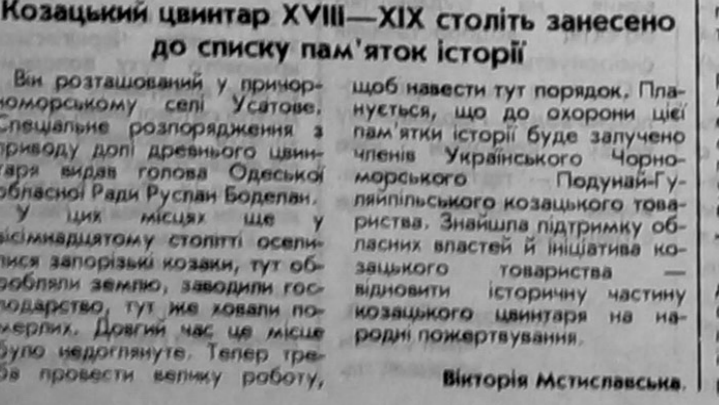
КОНТЕБЕЛЬСЬКА ДОЛИНА

Контєбельська долина — один з наймальовничіших куточків Криму. Але не тільки своєю красою славиться цей край. Неповдалі тут і найсильніше у світі Чорне море, і темносмарагдовий Карадаг, і покреслені прямокутниками плантації винограду.

У радгосп-заводі «Контєбель» виробляють на двох заводах кращій коньяки Криму — «Чорний доктор», «Сонячна долина», «Юкор десертний Суворо», «Контєбель».

Тридцять три роки сумлінно працює в радгосп-заводі виноградар В. Г. Шукіна. За нею закріплено 10 гектарів виноградних сортів Мускат гамбузійний і Шабаш. Нелегка праця. Але трудівниця знає, що вона, та праця, окупиться сторицею; будуть маленькі сонечка красуватися на столі у добрих людей, а в чудові вина зіграють їхні душі, підніматимуть настрій, і в нозі: може, й згадають вони і натружені, мозолясті руки.

На знімку: збирання винограду столових сортів; виноградар Віра Гнатівна Шукіна.

ПІДЕШ ЛІВОРУЧ—УСЕ ЗАГУБИШ, ПІДЕШ ПРАВОРУЧ—В ЄВРОПІ БУДЕШ

Ресоветизація не може не викликати занепокоєння в демократичних колах, оскільки її наслідки реально загрожують не лише засадничим принципам формування громадянського суспільства, а й самому існуванню державності країни, як і до цього позбавили імперського ярма і прагнуть вести самостійну політику на міжнародному рівні.

Останнім часом увагу світової громадськості небезпідставно привертало українсько-російські відносини в контексті позиції, оприлюдненої президентом Сльциним на Генеральній Асамблеї ООН. Можна з упевненістю сказати, що ця позиція свідчить про намір продовжувати великодержавницьку політику, спрямовану на розподіл світових сфер впливу, на відтворення в дещо трансформованому вигляді російської імперії.

В основу статті покладено доповідь на міжнародній конференції «Ресоветизація як новітня форма російського імперіалізму» 2 жовтня 1994 року у Вільнюсі.

Труднощі, що з ними стикається будь-яка держава на першому етапі свого існування (а ситуація ускладнилася ще й постійним економічним пресингом з боку Росії), сили прокомуністичної орієнтації зумили здобути в новому парламенті чисельну перевагу над реформаторами. Дешеві обіцянки повернути все «на круги своя» зробили справу. Змучені соціальними катаклізмами виходу сільських регіонів проголосували за «вчорашній день», навіщо сподівалися, що він може стати завтрашнім. Однак уже перші пленарні засідання продемонстрували кричущу некомпетентність псевдозахисників народу з елементарних питань законотворення. Конструктивної роботи досвідчених парламентарів від опозиції протиставляється воїночине монолітне негласне відсутність концепції чи бодай окремих напрямків для виходу країни з економічної кризи.

В цій ситуації, за давньою більшовицькою традицією, починається пошук внутрішнього ворога. У свідомості населення наполегливо формується думка про прямий зв'язок наших економічних негараздів із курсом на державну незалежність, із діяльністю демократичних організацій тощо.

Великою мірою відповідальність за створення напруженості в Криму лежить на екс-президентові нашої держави. Однак спочатку влада Криму спробувала вивести автономію з правового поля Конституції України. Логічне продовження цього — правове свавілля Юрія Мєшковца, порушення ним конституційних норм уже і самого Криму. Слід зазначити, що ні москвські захисники прав «російськомовного» народу, ні українське єдинокерівництво, ні місцева влада не виявили особливої ретельності у відновленні прав корінного кримськотатарського народу та етнічних груп, що населяють півострів.

Підтримку своїх інтересів кримські татари і досі знаходять чи не в єдиній організації — Народного руху України. Криму влади в Криму, на нашу думку, можна зарплатити тільки в тому випадку, коли в українському парламенті вирішуватиметься питання про розпуск Верховної Ради Криму і скасування територіальної автономії, а також надасть можливість корінному населенню реалізувати свої природні права.

Стратегією імперської концепції Росії випердає так: як перший крок — нове державствотворення (конфедерація). Очевидно, для початку в складі України, Білорусі, Казахстану — за домінування Росії. Наступне — «втягування» Росією максимальної кількості колишніх країн Варшавського блоку в зону своєї стратегічних інтересів. Над одним державним цим загрозом вже навісна, їм — на черзі. Протистояти їм ми можемо тільки спільно.

Олена БОНДАРЕНКО, заступниця голови Народного руху України. «Рух»-прес.

ПАМ'ЯТКА ІСТОРІЇ

Козацький цвинтар XVIII—XIX століть занесено до списку пам'яток історії

Він розташований у приморському селі Усагове. Спеціальне розпорядження з приводу доп'ятого цвинтаря видав голова Одеської області Рад Рувалів Болєв. У цих місцях ще у відмінно збережені ступіні освітлення заповідника козака, тут обробляли землю, заводили господарство, тут же ловили рибу, марили, доглядали за цим місцем було недбають. Тепер треба провести велику роботу,

щоб навести тут порядок. Планується, що до охорони цієї пам'ятки історії буде залучено членів Українського Чорноморського товариства. Поданий Гуляницького козацького товариства. Значна підтримка обласних властей і ініціатива козацького товариства. Відновити історичну частину козацького цвинтаря на території пожегнутості.

Вікторія Мстиславська.

ЧАРІВНИК СЛОВА

**ДО 70-РІЧЧЯ
ВІД ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ ПОЕТА
Д. С. ЧЕРЕВИЧНОГО
(1924—1992 рр.)**

Жив серед нас лагідний, душевний чоловік — не просто Чоловік, а Поет. Тапановитий, своєрідний майстер слова Дмитро Степанович Черевичний.

23 жовтня йому виповнилося б 70 років. На жаль, така хвороба підкосила його у розквіті творчих сил. Смерть завжди рано і несподівано вириває з життя людей добрих серцем, незвичайних, талановитих.

А він би ще міг написати чимало гарних творів. Але й те, що він встиг видати — збірки лірики «Пісні напровесні», «Хліб на столі», «Обрії», а також книги гумористичних і сатиричних творів «Мій супутник», «Душевний падає та ще ніка пісень», написаних на його слова місцевими композиторами, стали окрасою на ниві красивого письменства не лише Криму, а й України. А в рукописах лишилися дві прозові повісті «Аван-озеро» та гумористична «Сім чортів в одному корні»...

Син подільської землі, він узяв від своїх земляків лагідну, ширшу говірку, м'який гумор, дікий сарказм.

Він умів добро полекувати над своїм об'єктом висловлювання, і над його дитиною, який зменшався забриши в капюшон, випомповав у всевишнього чарку на помилку, чи над нещодо-курортником, котрий дивився аж до «саміських шортів».

А ще ж він поет відчайдушно, справді сатирично вадити і по хабарникам, хапугам, нахлібникам-паразитам, обличчя-базикам, — по тих, кого ми називали та й нині називаємо «соціальним злом».

Дмитро Черевичний мав щасливі талант і в його творчості індивідуальності, органічно злитися два такі, здавалося б, різні жанрові струмені — гумор, сатира і лірика.

Лірика Дмитра Черевичного — пісня, ніжна, пересипана художніми образами, насичена народними обрисами, чимало народних обрисів.

І, якщо поет писав про червону каліну, яка «моє дівчаче в коралових разках» то вона асоціюється з нас з квітучою землею, з нашою батьківщиною з Україною. Адже ж, як говорить народне прислів'я, без піснї і каліни нема України.

Плакати білі Дмитра Черевичний прожив у Криму і його рідне Поділля, таврійська земля перепелина в серці турм корінням, вони стали йому однокорінними.

Колішній фронтвник Дмитро Черевичний, потрапивши після війни на фронт в Донбасу — на будівництво коксохімічного заводу в Дніпропетровську в колгосп, в Будинку культури, в редакції районної газети, одного разу потрапивши на передплату до військової частини, розташованої в Криму, так і залишився тут на кілька років.

Певне, здалася не така вже й далека армійська юність, обласна армійська юність, загалом пройдені з боями шляхи, коли воював у стрілецькій дивізії на 2-му, а зтім 1-му Українському фронті, як брав участь в боях під Досіані та форсуванні Одеру в лютому, згодом в тяжке поранення в лютому 1945-го за кілька місяців до Перемоги...

І заохопило фронтвника, народженому медальні «за відвагу», «за перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.», ішими бойовими відзнаками, поділитися переможено з молодим поколінням, яке пришло на службу в кінці 50-х років.

І залишився і не даремно. Бо саме тут відбув приплив нових творчих сил, бо саме в ці роки написав чимало гарних віршів, присвятив армійському життю. А скільки створив балад, сонетів про нелегкі фронтові шляхи-доріжки, про своїх побратимів, багато з яких лишилися назавжди лежати в братських могилах у своїй та чужих землях.

Саме тут почав створювати рукопис своєї першої збірки «Блакитні та фелетони «Мій супутник», яка недовзі й побачила світ у Сімферополі («Кримська правда», 1960 р.).

Тепло, щиро згадує про ті дні спільної служби в Саваторії (1957—1960 рр.) старший командир Д. Черевичного, офіцер запасу Іван Васильович Потаненко. «Близько трьох років ми служили на культурній спільній ниві. Дмитро Черевичний часто бував у зентих підрозділах як військового кореспондента, збирав матеріал, щоб потім розповісти про гарні солдатські будні через полковий радіозолот. Чимало енергії докладав він і як художник-оформлювач, за що мав подяки від командування.

Як поет, Д. Черевичний любив свтанкову пору. Бувало години за дві до загального підйому він тихенько вставав і вийшов з казарми. Присів до стільця, закурив пачку, доджик-оформлювач, за що мав подяки від командування.

Як поет, Д. Черевичний любив свтанкову пору. Бувало години за дві до загального підйому він тихенько вставав і вийшов з казарми. Присів до стільця, закурив пачку, доджик-оформлювач, за що мав подяки від командування.

А ще він любив і умів гарно співати. Знав силу-силенну пісень, частково, коплячок, шедівочок. Могло подови, що уяви верш — і свої, і друзів по перу, і улюблених поетів. Увсім годинами тримати аудиторю, перед якою виступав. Його не відпускали доти, доки він не перепітає багато-багато гумотами.

«Вознішши пора — наїкрашав для писання віршів», — дивлясь якось він з мною. А в дні, коли до нього не приходила муза, він брав етюдник і йшов малювати, бо й до цього мав хист».

Він умів читати свої вірші, умів донести до слухачів найтонші порушні душі, і виразом обличчя, і жестом.

Він був чарівником. Він був справжнім митцем. Мав незвичайний потяг до такої складної і надзвичайно витонченої класичної форми, як сонет. Писав окремі сонети, створював цілі сонетні «співства» іх і вник. А для нього, як сказав класик, «якщо сонет — давня мета, вершина форми під різцем стараним». Досить шість мети, цієї вершини поетичної форми вдавалося не кожному. Дмитро Черевичний і досяг.

Осінь була днем його народження. Осінь його дала йому улюблену творчому порою.

Благоденна осінь пора —
Пора пера і золотих ранетів.
І муза Черевичного Дмитра
Живе між нами у вітні сонетів.
Його балади, вірші і пісні
Про наші давноминулі дні
Хвилюють душі,
третельно бенкетять.
Ті книги, що нам в спадок
передав,
Він сердцем чинив,
щиро написав.
Вони повік тепер
усім належать.

Так, вірші Дмитра Степановича Черевичного завжди знаходять своє відображення в нашій незалежній країні.

Данило КОНОНЕНКО,
голова Кримської організації
Спілки письменників України.

14 жовтня 1994 р.,
м. Сімферополь.

ІЗ СОНЕТАРІЮ ДМИТРА ЧЕРЕВИЧНОГО

Гриміли грози, шаленіли зливи,
І віхили свинцеві з краю в край.
Не раза завручені весняні ниви
Косила смерть і полонив курай.

Та знов яснів прівітно небокрай,
Вертав орач у степ полоний, свий
І края першу борозну, цясливий
Надією на щедрий урожай.

І мріяв про той час, коли дружина
Внесе в світлицю сонячну хлібну
На білім рушнику, як немовля.

І аперто від зирниці й до зирниці
У землю сіяв жито і пшеницю.
Життям і гордім пахла та земля.

Над степом зорі — золотий горох,
Чумацький шлях — опукло, крупним планою...
Ми мовчимо, хоч ми нині втрох:
Степ, ніч і я та вічність ще над нами.

У лісосузі висріблївся лох,
Як синиця на скронях ветерана.
Мабути, і степ старі турбують рани,
Бо відкни болісне, ледь чути «ох-х»...

А може, то столітні могили!
А може, то їх сум нараз ожилли!..
Знов тиша. Чути, як росте трава.

Як стомлена земля спокійно дише,
Як пісно простір місячний колись,
Колосся, в росах скупане, співа.

ОСІНЬ

Над Кримом осінь. Золота облога
Штурмує сонцем зморені ліси,
І вірні пташині голоси
Виділюють в нагір'ї велелюбо.

І крають моря незворушну синь
Від Сімеїза і до Балаклави
Величні, горді білі пароплави,
Як втілення фантазії і краси.

Над Кримом осінь, сонячна, дзвінка,
В рубінових кизлових разках,
Осяєна, мов на весілля просить.

Гаряча, трудівчина, гомінка,
З духмяним, щедрим хлібом на руках
Іде янтарна виноградна осінь.

ЖОВТЕНЬ

О, скільки барв, і сонця, й теплоті!
Найте серце радістю по віночці,
Іде по діброві жовтєвєм золотий,
Граїливо распіваючи червіночі.

Ренети розрум'янивші в саду,
Веселі розгулювші по дорозі,
Стрічає наречену молодю
Медовим короєм на порозі.

Коралами зажевірла калина,
І вмилася густим ультрамарином
Глибше небес — ні краю їй, ні дня.

І тчється пісня бабиного літа,
Сміється хліб, шедівце зігріта,
В достатку осінь, яблук і вина.

КАЛИНА

Над річкою, на лоні оболоні,
Мов дівчина в коралових разках,
Така ж чарівна, як в піснях-казках,
Зелені простягла мені долоні.

Калино-доло! З вишнтям в руках
Я бачу матір в вечорі безсонні.
І оживають кетяги червоні
На домотканіх білх рушниках.

Казала мати, не ламай калини,
Казала мати, не губи дівчини.
Цей заповіт, як святість я беріг.

Рости, цвіти, освячена зорею,
Калино, доле матері моєй,
Незгасна пісне пращурів моїх.

ЧИ ДВІСТІ РОКІВ ОДЕСИ?

ПОТАТКИ НА БЕРЕГАХ КНИЖКИ О. БОЛДИРЕВА «ОДЕСИ — 600» (ОДЕСА: ТПКП «ЮГ», 1994. — 72 с.)

Тихо відійшло у минуле двохсотріччя Одеси, по-літшиши експансивним мавшиям міста тавемісно майже двох трильйонів мешканців і кругленької суми доларів, які невідомо на що було витрачено з державного гаманця. Принаймні, на банкет для гостей із близького й далекого зарубіжжя, що відбувся у залі одного з видовищних закладів, які терміново очистили від крисел, цих коштів понад першу-півшу мру...

Втім, найбільшою загадкою зостається, чи Одеса, справді, виповнилося п'ятьдесят п'ять років, чи місто зветься так? В усіх відомих на сьогодні документах Одеса як топонім започатковується 1795 року. Отже, святкувати двохсотріччя назви, докучив якої запелюся стільки легенд, одесити, що й казати, поспішають. Якщо ж узяти на оцю світову практику ювілей міст що зводиться до відзначення «старшини» того чи того населеного пункту за першою літписною згадкою про нього, то святкові заходи в Одесі ще передчасніші, позаяк мають проводитися аж у 2015 році, коли місто досягне свого шістсотріччя.

Уже запрошені на ювілей повернулись додому а «батьки міста» знов взяли за свої буденні справи, коли автор цих рядків зневажливо довався, що до дня народження Одеси готувалося видання сенсаційної книжки, використаної в історичній Олександр Болдирева, у якій великим задоволенням, на основі багатьох архівних і друкованих джерел, заперечується імперсько-міфологічне походження Одеси від широкого жесту сумновідомої в Україні царки Катерини II. Однак виготовлення невеликого тиражу праці що займає всього-навсього кілька десятків сторінок кишенькового формату, було вміло затримано після підписання і у світ (чим тільки займалося у цей час Одеська книжкова фабрика всеукраїнського об'єднання «Поліграфкнига») — і дослідження О. Болдирева одесити досі не бачили наві. Правда, з його концепцією вони знайомі за кількома публікаціями статей одеситового фахівця у газеті «Чорноморські новини».

Спіраючись на результати пошуків новітніх археологів, автор праці цілком слушно пише, що «територія Одеси була досить густо заселеною ще в доісторичну епоху». Розуміється, з плином часу тутешні давньогрецькі поселення злилися, на їхнє місце прийшли слов'янські племена ацели, відтак — тиверця та уличі, «в принципі», — зауважує О. Болдирев, — серед археологів існує думка, що тривалість поселень на території Одеси не перевищувала ще з античних часів. Якщо ця думка була підкрплена доказами археологічних досліджень, Одесу можна було б привітати з поважним статусом одного з найдавніших міст Європи».

На превеликий жаль, перша виявлена згадка про населений пункт на місці нинішньої Одеси належить до XV століття, коли польський хроніст Длугош згадує, що 1415 року король Володислав-Ягайло відправив з порту під назвою Каюбія транспортні збірки до осадженого турками Константинополя. Плінаша «експедиція Оттоманської Порти на землі Північного Причорномор'я» — спринилася до відторгнення Каюбія від Великої князівства Литовського і турокізації його назви в Хаджибей (Гаджибей), під його поселення, то місціночі і розпорощуючись, то занепадаючи, і проснувало до останньої

четверті XVIII століття, коли підпало під єгду Російської імперії в ході чергової російсько-турецької кампанії. Україноробські налаштовані історики Одеси нині не хочуть про Каюбію, втямувати собі не можуть, що у відомому раскритті Катерини II від 27 травня 1794 року йшлося не про заснування населеного пункту на місці нещодоанно засвоєного північно-західно-бережжя Одеської затоки, а про обласну територію (Швауиоци виділене поселення Хаджибей при Чорному морі і дотичні до нього угорські гавані) спільно з купецькою пристанню. Не можна не погодитися з О. Болдиревим, що цей документ є юридичною підставою для будівництва в реально існуючому населеному пункті.

Приную значну частину населення цього пункту, як засвідчують архіви, становили українці — ті козаки, що втекли до Хаджибей після знесення «гарного бабію» — Катерини II, Запорозької Січі, та колишні козаки вірною військо Чорноморського, які брали участь у штурмі Хаджибей восени 1789 року й літніше були залякани суди вице-адміралом Й. М. Де-Рібасом на будівельні роботи.

У всюоку світі громадяни чіпляються за найрідніший факт, який дозволяє зробити історію рідного міста більш давньою, — читаємо в О. Болдирева. — Це не тільки тьшть марнослав'я, а й притисок прибутти. Туристи полюбляють приїздити в стародавнє міста більше, ніж в ті, які з'явилися на малі протом останніх двох століть. Та Одеса йде своїм шляхом...

Минохить просте питання: кому й навіщо потрібне саме двохсотріччя Одеси; чому світовий ювілейний «стандарт» неприйнятний для цього міста? Відповідь на нього знаходимо хоча б у статті одного з трубадурів російсько-самодержавного походження Одеси Володимира Варни: «Для одеситів 1794 рік — год форіровання нового типу цивілізації, котрого прендеє эта земля не знала і с кторими одесити (уж так популічно) отождествляють свое психологічне, інтелектуальне і бытвое своєобразие. С этого года ведеться отсчет нового культурно-історического года, обычно называемого «культурной Одессой» или «одесским феноменом».

Видим рич, кожне велике місто світу має своє, лише йому притаманне обличчя. Проте ще жодне з них не претендувало на вічність, на відрубність від загальнолюдських духовних цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим, що вважалися класичною європейською цивілізацією «Позаземною», якщо поверити кандидату філософських наук, доценту університету, прагне бути лише Одеса. Слово «честі, леві соромно за таку незрозумілість і невживаєть земляка. Ще раз переконуючись, на відрубність від загальнолюдських цінностей, на ідеальність і світовому культурному процесу. Навіть Адріан й Рим

Вітасю! ЕВГЕНУ РЕГУШЕВСЬКОМУ - 60

В ці дні золотавої осені відомому мовознавцеві, професору, декану філологічного факультету Сімферопольського державного університету Євгену Семеновичу Регушевському виповнюється шістьдесят років.

Народився він 21 жовтня 1934 року на Подолі, а відомістю завоював історико-філологічний факультет Вінницького педінституту (1955 р.), згодом навчався в аспірантурі при кафедрі української мови Київського педінституту. Серед його вчителів були академіки А. О. Білецький, Л. А. Булаховський, І. К. Білодід. Кандидатську дисертацію присвячував мові творця І. Франка, захистив 1963 року.

Тридцять шість років працює Євген Семенович у вузах України, з них 20 — у Сімферопольському державному університеті, деканом філологічного факультету, завкафедрою української мови. Активну викладацьку та адміністративно-педагогічну діяльність він поєднує з плідною науковою працею, опублікувавши понад 150 робіт. Є. С. Регушевський — автор «Словника літературознавчих термінів Івана Франка» (1966 р.), «Короткого словника перифрази»

(у співавторстві, 1985 р.) та «Словника фразеологічних синонімів» (1988 р.), посібника для вузів «Українська мова» (1969 р.). Науковий інтерес ювіляра досить широкий, але все ж переважною більшістю його публікацій присвячена творчості І. Я. Франка та проблемі історії і сучасного стану української наукової термінології. Своє 60-річчя Є. С. Регушевський зустрічає творчому розквіту. Його поетична душа (він автор віршів «Байок, пісень» завжди у пошуках. Середню здоровлячи Євгена Семеновича з ювілеєм, значно йому довгих років життя, міцного здоров'я, творчого неспоккою. З роси та води Вам, дорогий друже!

Всекримське товариство «Провітра» імені Тараса Шевченка, Кримська організація Співки письменників України, Колектив редакції газети «Кримська світлиця».

ПОСАДИТЬ ТРОЯНДИ

Більш як чотири тисячі років відома ця культура. Ще древні поети оспівували дивну квітку — символ краси і ніжності. Багато прихильників у троянди. Але посадити її у своєму саду наважується не кожен. Вважають, що за нею потрібен особливий догляд. А втім, троянда не така вже й примхлива. Треба лише дотримуватися правил розведення.

Місце вибирають сонячне. Готують їй глибину до 1 м, заповнюють компостом або іншим перепрлим органічним добривом. Устроюлячи саджанці, подивіться, щоб місце щелення було на 5 см над землею. Пам'ятайте, троянди не люблять лужного ґрунту і гинуть при високому рівні ґрунтових вод. Протягом літа треба слухувати ґрунт, обризувати зв'язки суцвіття, захищати розлини від шкідників.

На зиму куці обережно пригинають до землі, накривають сухим торфом, листям, тирсою тощо. Завершу кладуть стару цегату або целюфанову плівку. Добре, коли потім куці надібно прикриє сім. Навесні, тільки-но потепліє, поступово знімають зимове укриття. Повністю троянди відкривають після розмерзання землі. Обризувати усохлі гілки і в разі потреби викорочують пагони.

ПРОГРАММА ТЕЛЕВІДЕННЯ

Table with columns for days of the week (Понеділок, Четверг, Субота, П'ятниця) and times, listing TV programs and channels. Includes sub-sections for 'ЧЕРНОМОРСЬКА', 'ОСТАННІОНО', 'ОСТАННІОНО', 'ОСТАННІОНО', 'ОСТАННІОНО'.

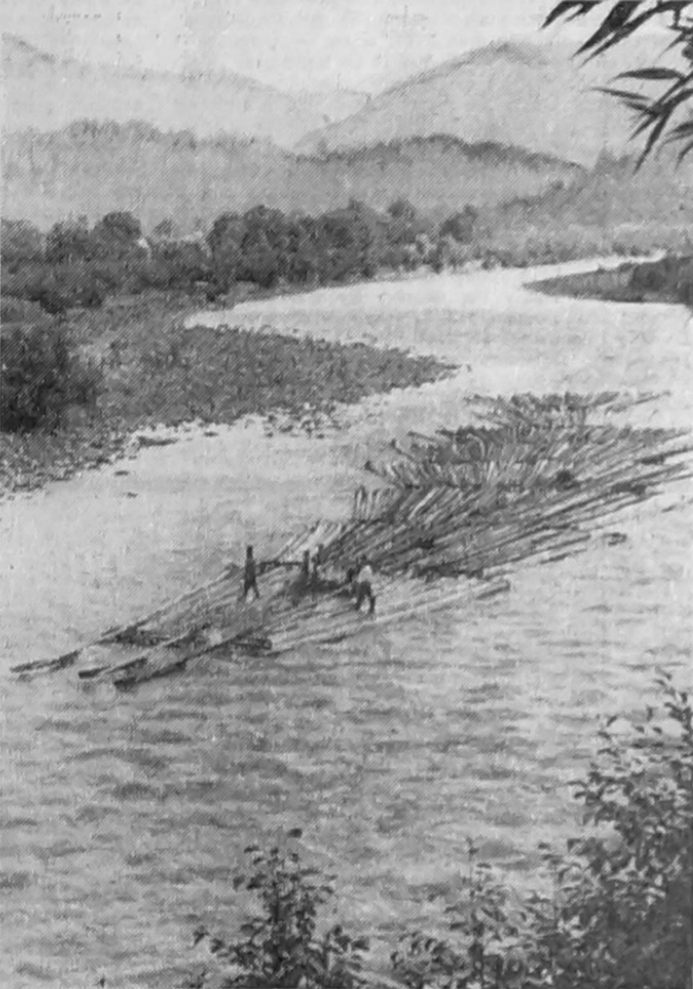
«КОХАННЯ ПІД ЧАС ХОЛЕРИ»

Так назвав один з останніх своїх романів знаменитий колумбіст Габріель Гарсія Маркес.

А що залишається нам в умовах небезпечної епідемії? Згідно з циркулярним листом в Ялті забороняються масові заходи, зняти закриті афіші різноманітних концертів. Залишилося лише тіле відування. Так, до міста чекає від спонсора фестивалю «Ювілей» Донецького страхового агентства «Сльоза» об'єкти 600 мільйонів карбованців, з яких половина призначена на допомогу малозабезпеченим ялтинцям, а половина — на розвиток історико-літературного музею.

Прийнято свою роботу санаторії, будинки відпочинку, готелі. На межі закриття рибкокомбінат, молокозавод, м'ясокомбінат. Є лише півність, що хліб випікається. Але чи буде вода? Зараз це найбільше хвилює ялтинців. Переважно бездіяльні крапи, над ними владарює скупий графік, становище не рятує. Інколи по місту курсують машини-водоноси, однаке поки що на ходу всього шість із запланованих сорорк. Невдоволення громадян, що збіралося біля одного з водозаб, нещодавно переросло в бікни. Очевидно, доцільно, щоб кожен водозаб супроводжувався нарядом міліції.

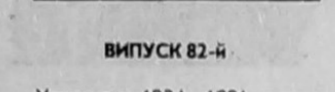
Та попри всі негаразди осінь в Ялті напроуд принада, лагідна і бентежна.

На знімку: сплав плотів на Черемоші.

Фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

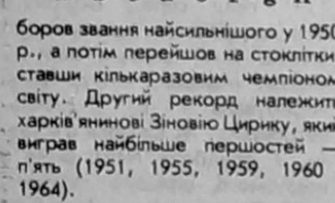
НАШ КОР.

ВИПУСК 82-й

Упродовж 1924—1991 рр. в колумбіоні СРР відбувся 51 шаховий чемпіонат на малій дошці. Рівно третину тих змагань — 17 турнірів — виграли представники української шахової школи. Відкрив наш чемпіонський список у третій першості (1927) харків'янин Володимир Бакуменко, котрий згодом в еміграції відіграв помітну роль у пропаганді шахової гри на південноамериканському континенті.

Рекордним залишилося досягнення київнина Сергія Купермана — три одноосібні перемоги підняв (1945, 1946, 1947). Ще раз він виграв у 1951, 1955, 1959, 1960 і 1964.

Чемпіонами були також київни Борис Блиндер, Семян Натан, який загинув на війні, Марат Коган, Юрій Мінгаїт, Михайло Рахунов. Дев'ятим нашим чемпіоном був Едуард Мурсалов, вихованець банківської шахової школи, який під час свого успіху жив у Харкові. В 35-му чемпіонаті, що проводився в Сімферополі 1975 року, він поділяв перше-друге місця.

На діаграмі позиція Петра РАДЛОВСЬКОГО (Тернопіль). В головному варіанті — удар, що називається «чортиним колесом».

РОЗРИТА МОГИЛА

Нині можна чимало деревих чути про виконання наших держави до європейської співдружності та світового співтовариства. Так, географічно ми в центрі Європи, наша історія тісно пов'язана з нею своїми минулими. Але ж сьогоднішня воєнна не дозвляє нам повернутися до своїх джерел, усвідомлювати, звідки і навіщо живемо на Божим даний землі під назвою України.

Територія шість до незалежності дорозко дістався нашому народові. Тажко й виснажливо відбився він на загальному рівні національної свідомості та культури.

Здебільшого зрусифіковані українці й після 70-річного панування невідомого (а може, ще й невідомого) режиму залишилися дивно сплутаною під назвою «радянський народ». А постині руйнівні імперські процеси викорчували національну пам'ять. Особливо це позначилося на міському населенні, де відбувалися потужні міграційні процеси.

Крім у цьому ганебному дійстві посідає особливе місце. За принципом «поплив та владарює» величезна імперія останні два століття порушила природну демографію, що остаточно завершилося актом масової депортації кримських татар 1944 року. Переселенці — що з Росії, що з України, — які переміщалися на півострів, підірвали свої рідні зв'язки, втратили припадківний зв'язок з українською «швидкою допомогою». На що подібно ніхто, крім родичів, не звернує уваги. Он на Абдані обдирають мармурові плити з могил померлих євреїв, родичі котрих вижили до Ізраїлю. І нічого, ніхто не скаржиться.

Отже, до Європи нам так само далеко, як до зрок. Там шанують «швидкою допомогою». На що подібно ніхто, крім родичів, не звернує уваги. Он на Абдані обдирають мармурові плити з могил померлих євреїв, родичі котрих вижили до Ізраїлю. І нічого, ніхто не скаржиться.

Отже, до Європи нам так само далеко, як до зрок. Там шанують «швидкою допомогою». На що подібно ніхто, крім родичів, не звернує уваги. Он на Абдані обдирають мармурові плити з могил померлих євреїв, родичі котрих вижили до Ізраїлю. І нічого, ніхто не скаржиться.

Засновники: Всеукраїнське товариство «Провітра» імені Тараса Шевченка, Кримська організація Співки письменників України, трудовий колектив редакції. Наш розрахунковий рахунок № 609217 у Сімферопольському філіалі Укрбанку «Відродження», 324861. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів, цифрових та статистичних даних несуть автори. Рукписи не рецензують і не повертають. Редакція застерігає собі право скорочувати статті і виправляти мову. Газета зареєстрована Державним Комітетом України по пресі. Рєєстраційне свідоцтво КВ № 803. Індекс 30553. Телерон редакції: головний редактор 29-86-59; відповідальний секретар 24-61-26; відділи 29-85-59. Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кімн. 410. Листи просямо надсилати за адресою: 333034, м. Сімферополь-34, пошт. скринька № 972. Головний редактор Олександр КУЛИК.